

Nền giáo dục Việt Nam dưới chế độ Cộng Sản.

Lê Duy San

*"Làm thầy thuốc sai lầm có thể hại một mạng người
Làm chính trị sai lầm có thể hại một thế hệ
Làm văn hóa sai lầm có thể hại muôn đời."*

Lão Tử

Mao Trạch Đông coi giá trị trí thức không bằng cục phân và Hồ Chí Minh cũng coi trí thức Việt Nam như một phương tiện, không hơn, không kém, dùng xong rồi bỏ, nếu thấy không còn dùng được nữa hay không còn cần tới nữa. Nhưng không phải vì vậy mà Hồ Chí Minh coi thường giáo dục. Ông ta đã thuồng một lời nói của người xưa và coi như lời nói của mình là : **"Mười năm trồng cây, trăm năm trồng người"**(1). Điều đó chứng tỏ rằng Hồ Chí Minh cũng rất quan tâm và chú trọng tới việc giáo dục con người.

Nhưng Hồ Chí Minh không muốn đào tạo con người trở thành những con người biết suy tư, biết phán đoán và dám quyết định việc mình phải làm. Vì thế chính sách giáo dục của Cộng Sản VN không phải là chính sách giáo dục nhân bản và khai phóng. Nó không đặt trên căn bản Nhân Trị Chủ Nghĩa, lấy Nhân, Nghĩa, Lễ, Trí và Tín làm đầu, nhằm phát triển toàn diện con người trong chiều hướng tốt. Nó áp đặt vào cái chủ nghĩa Duy Vật, một chủ nghĩa vô luân, vô đạo nhằm đào tạo con người trở thành con vật chỉ biết lập lại những gì đã được Đảng dạy bảo và tuân theo một cách tuyệt đối những gì Đảng đã ra lệnh. Kết quả của chính sách giáo dục này là đã đào tạo nên cả một thế hệ ngu muội, dốt nát, vô đạo đức và luôn luôn sợ sệt.

Đánh nhau thì giỏi (giỏi vì chỉ biết tuân lệnh một cách tuyệt đối chứ không phải giỏi vì biết suy tư hay phán đoán), nhưng khi thống nhất được đất nước thì không những không biết quản lý sao cho tốt, vì quá ngu dốt, mà còn ngoan cố và tàn bạo vì chỉ biết nghe lệnh cấp trên. Với chủ trương "Hồng hơn Chuyên", khả năng chuyên môn không quan trọng bằng lập trường chính trị, nên đã đưa cả đất nước tụt hậu và thua kém tất cả các nước khác trong vùng Đông Nam Á về tất cả mọi phương diện mặc dầu trước đó, miền Nam không thua kém gì các nước khác trong vùng.

Nay thì họ đã nhận thức được điều đó nên chính sách giáo dục của họ đã có phần thay đổi. Ngoài giáo trình đã có, còn có cả Viện Khoa Học Giáo Dục, Viện Chiến Lược chuyên nghiên cứu mọi chuyên đề, trong đó có chuyên đề giáo dục, Ban Quản Lý các dự án giáo dục tại địa phương và Hội Đồng Quốc Gia Giáo Dục do Thủ Tướng đứng đầu tại Thủ Đô. Nhưng vì vẫn bầu vịu vào một cái chủ nghĩa lỗi thời và không tưởng đó là Chủ Nghĩa Cộng Sản nên vẫn không thoát ra khỏi cái ốc đảo nhầy nhụa, thối tha và bẩn thỉu, đó là cái ốc đảo Xã Hội Chủ Nghĩa. Do đó bằng cấp thì nhiều như cỏ dại, mà trí thức thực sự thì hiếm như lá mùa thu, tạo nên cảnh loạn thầy, loạn trường, loạn lớp, loạn bằng cấp, và loạn cả thi cử.

Sách vở thì tuy năm nào cũng sửa chữa và tái bản bắt học trò phải mua để thầy kiểm thêm tiền, nhưng thực chất thì cũ rích và lạc hậu. Thêm vào đó là bệnh thành tích, bệnh tiêu cực, nói theo danh từ của Công Sản, tức chỉ biết tham nhũng và hưởng thụ, khiến nền giáo dục của Việt Nam hiện nay trở thành một thị trường mua bán bằng cấp và chữ nghĩa, không hơn, không kém.

Trong kỳ thi tuyển sinh vào Đại Học vừa qua (năm 2006), trước ngày thi, Công An Hà Nội đã tịch thu gần 400 ký phao thi (2) tại ký túc xá Đại Học Kinh Tế Quốc Gia Hà Nội và trong ngày thi thì có nhiều giám thị trường thi đã vi phạm trường quy, nhiều người đã ngang nhiên vào phòng thi cướp đề thi và ngang nhiên vào phòng thi để đưa bài giải cho thí sinh đã diễn ra tại một vài trung tâm. Họ là ai nếu không phải là công an hay những ông cán bộ có chức, có quyền?

Giám khảo chấm thi thì tắc trách và vô trách nhiệm. Có tiền thì chấm cho đậu. Không tiền thì chấm cho trượt. Thậm chí có giáo sư chấm thi còn dám gạ gẫm nữ thí sinh đổi tình lấy điểm như trường hợp của Đỗ Tư Đông, giáo sư Phó Khoa Trường Khoa Báo Chí của trường Cao Đẳng Phát Thanh và Truyền Hình Trung Ương tỉnh Hà Nam. Chính vì thế mà trường Đại Học Kinh Tế Quốc Dân Hà Nội đã phải chấm lại và ngày 12 tháng 9 vừa qua, đã công bố kết quả chấm phúc khảo bài thi tuyển sinh đại học năm 2006 và cho biết nhiều bài thi sau khi chấm lại đã có điểm sai lệch tới 8, 9 điểm. Kết quả riêng khối A trường Đại Học Kinh Tế Quốc Dân Hà Nội đã có tới 14 thí sinh từ trượt thành tốt nghiệp và Học Viện Hành Chánh Quốc Gia đã có 8 thí sinh từ trúng tuyển thành trượt và 12 thí sinh từ trượt thành trúng tuyển.

Cách nay năm năm, năm 2001, ông Nguyễn Kế Hào, Vụ Trưởng Vụ Tiểu Học, một người đứng đầu ngành Tiểu Học cả nước đã đột ngột từ chức với một câu nói thẳng thừng:

“Tôi từ chức vì không muốn làm điều thất đức”.

Đúng, “Làm chính trị mà sai lầm thì chỉ hại một thế hệ, nhưng làm văn hóa mà sai lầm thì hại muôn đời”. Ở đây, không những sai lầm vì chính sách giáo dục đã phải nằm trong một cái chủ nghĩa vô thần đó là chủ nghĩa Công Sản mà còn cố tình làm điều thất đức thì thật không còn gì tai hại hơn.

Ai đã từng về Việt Nam thì đều thấy, nhất là tại Saigon, trường học mọc lên như nấm, lớp riêng mọc lên như giòi. Đường nào cũng có trường, không phải chỉ có trường Mẫu Giáo, Tiểu Học hay Trung Học mà cả Đại Học. Hẻm nào cũng có lớp luyện, kèm, không phải chỉ kèm cho những học sinh trung học hay những lớp luyện thi Trung Học hoặc vào Đại Học, mà có cả lớp luyện thi vào Mẫu Giáo. Thật nực cười khi thấy một em bé mới có ba bốn tuổi, chưa thuộc hết 24 chữ cái, vậy mà cha mẹ cũng phải nhờ một cô giáo dạy luyện thi vào Mẫu Giáo vì trường quảng cáo quá hay, mà sĩ số thì có hạn nên đành phải thuê cô giáo luyện thi.

Nếu tính theo tỷ lệ dân số, thì số trường cần thiết cho thành phố Saigon chỉ gấp ba, gấp bốn hồi trước 1975 là cùng. Vậy mà nay số trường gấp tới cả vài chục lần. Không phải chỉ có trường Mẫu Giáo hay Tiểu Học, Trung Học mới gia tăng một cách khủng khiếp như vậy, mà cả Đại Học cũng vậy. Có trường Đại Học quảng cáo học tại Việt Nam, nhưng bằng thì do trường Đại Học danh tiếng ngoại quốc cấp. Có trường Đại Học quảng cáo tuyển 500 sinh viên học thi lấy bằng Thạc Sĩ và Tiến Sĩ. Có cả Trung Tâm dịch vụ quảng cáo chuyên viết dùm Luận Văn (memoir) cho sinh viên ban Cao Học hoặc Luận Án (thesis) cho sinh viên ban Tiến Sĩ.

Bằng Tú Tài ở Việt Nam bây giờ là đồ bỏ vì kỳ thi năm nào, tỷ lệ đậu cũng rất cao, có tính tỷ lệ đậu lên tới 99%. Tính chung cho cả nước là 93.87%. Như vậy bằng cấp còn có giá trị gì nữa vì ai thi mà chẳng đậu? Có thi là có đậu, trừ phi vì lý do nào đó, phải bỏ thi, chẳng hạn như đau ốm hay tai nạn. Một người dân ở Vân Tảo thuộc tỉnh Hà Tây nói:

“Con cái chúng tôi có cái bằng tốt nghiệp rồi cũng chỉ đi cấy thuê, cuốc mướn, chứ làm vương, làm tướng gì ở cái xứ nghèo mỗi người dân chưa đủ ba sào ruộng này?”(3)

Tại sao tỷ lệ trúng tuyển lại có thể cao tới mức như vậy để đến nỗi có cái bằng tốt nghiệp rồi cũng chỉ đi cấy thuê, quốc mướn? Bởi vì bệnh thành tích. Thầy nào cũng muốn học sinh lớp mình đậu hết. Trường nào cũng muốn học sinh trường mình đậu cao. Tỉnh nào cũng muốn học sinh tỉnh mình đậu nhiều. Do đó, chuyện gian lận thi cử được coi là chuyện tự nhiên. Chuyện thí sinh quay phim cũng là chuyện bình thường khiến bằng cấp chẳng còn giá trị gì nữa, vàng thau lẫn lộn. Ta hãy nghe một cuộc phỏng vấn sau đây:

Một em thí sinh được hỏi:

- Trong lớp em học hành thế nào?

Em trả lời:

- Em thường đứng đầu lớp
- Thế đi thi em có mang phao theo không?

Em trả lời tiếp:

- Có chứ. Không những em mang theo mà em còn mang ra chép luôn.

Người phỏng vấn thắc mắc:

- Bộ em không thuộc bài hay sao?
- Thuộc chứ, nhưng em mang ra chép cho chắc ăn.
- Bộ em không sợ bị bắt sao?

Em tỏ vẻ ngạc nhiên:

- Sao lại bắt em? Ai cũng mang phao ra chép cả chứ đâu chỉ có mình em?

Người phỏng vấn hỏi thêm:

- Thế em có cảm thấy áy náy hay mắc cỡ gì không khi em mang phao ra chép?

Em thẳng thắn trả lời:

- Không.

Đúng, có gì mà phải áy náy hay mắc cỡ? Đào Ngọc Dung, Ủy Viên Trung Ương Đảng, Bí Thư Thứ Nhất, trong kỳ thi tuyển sinh hậu Đại Học (học lấy bằng Tiến Sĩ) năm nay (2006) tại Học Viện Hành Chánh Quốc Gia (4) kia còn quay phim vì không làm nổi bài thi thì đối với em thí sinh nọ có gì là áy náy hay mắc cỡ, nhất là em dư sức để tự làm bài?

Bằng Cử Nhân, Tiến Sĩ thì còn tệ hại hơn. Có ghi danh (nhưng không cần tới trường), có đóng tiền học phí đầy đủ (nhưng không cần học) là có bằng. Có người bốn năm có bốn bằng Cử Nhân. Có nhiều người đêm hôm trước còn là Phó Tiến Sĩ, vậy mà sáng hôm sau đã là Tiến Sĩ vì nếu không có bằng Tiến Sĩ thì làm sao giữ được chức vụ đang có đòi hỏi? Thế là cha con bảo nhau hợp thức hóa cho những người đang nắm giữ những chức vụ cần phải có bằng Tiến Sĩ nhưng chỉ có bằng Phó Tiến Sĩ thành Tiến Sĩ. Tháng 7 năm 2006, Viện Nghiên Cứu Phát Triển và Đào Tạo Nhân Lực Đông Nam Á, từ Saigon xuống Cần Thơ, đã cấp phát khối khối cho 851 cán bộ, thanh niên và sinh viên bằng B Anh Văn để họ có đủ điều kiện đảm nhiệm chức vụ.

Trong bài “Mong Bộ Trưởng Giáo Dục “điềm tĩnh” hơn” của An Tuấn Dũng đăng trên VietNamNet có đoạn như sau:

“Ở đây, thấy rõ việc làm trái quy luật của ngành giáo dục. Giáo dục phải được phát triển theo hình chóp (pyramid) chứ không thể phát triển theo hình trụ (cylinder), thậm chí có nơi thành hình chóp ngược. Cứ mở lớp, cứ lên lớp 100%, cứ tốt nghiệp 100%. Cứ thu hút học sinh trái tuyến để ăn tiền, để rồi đưa ra xã hội những phế phẩm mãi được chăng?”

Hậu quả của một nền giáo dục như vậy đã đào tạo ra những con người có sự hiểu biết như thế nào? Kiến thức tổng quát thì quan đi, quần lại chỉ là một mớ kiến thức rỗng tuếch, lạc lậu và vô giá trị như chủ nghĩa Mác Lê, chủ nghĩa Cộng Sản, tư tưởng Mao Trạch Đông, tư tưởng Hồ Chí Minh. Trong kỳ tuyển sinh năm 2005, của 4 trường Đại Học Sư Phạm lớn là Saigon, Hà Nội, Đà Lạt và Đồng Tháp tỷ số thí sinh có điểm trên trung bình là 1/30 về môn Sử. Tại sao vậy? Bởi vì thầy cũng như trò, chỉ trú trọng vào các môn các môn chính như toán, lý hóa, ngoại ngữ. Còn những môn phụ như Công Dân, Văn, Sử, không những bị coi thường vì hệ số điểm thấp mà còn vì nội dung rỗng tuếch, một chiều và nhiều khi còn bóp méo sự thật.

Giáo viên Hà Văn Thịnh, khoa lịch sử trường Đại Học Khoa Học Huế nói: “Lịch Sử Trung Quốc, đọc vào thấy cái hồn trong đó,... Còn mình thì chỉ một chiều, lúc nào cũng chỉ địch thua, ta thắng, địch bao giờ cũng hèn nhát, ta bao giờ cũng cao thượng, dũng cảm. Một chiều như vậy mãi thì học sinh cũng không thích, thậm chí còn tạo mặc cảm lừa dối.”

Ta hãy nghe sinh viên Nguyễn Tấn Trung, một sinh viên chắc hẳn là phải thuộc thành phần học sinh ưu tú mới được chính quyền Cộng Sản Hà Nội cho đi du học tại Pháp đã phát biểu trong bài nói chuyện tại Đại Hội Sinh Viên Việt Nam ở San Jose ngày 15 tháng 7 năm 2006 như sau:

“Trung sang Pháp vào năm 2002 (lúc 19 tuổi). Thời gian đầu ở Pháp, do bị ảnh hưởng bởi những gì được học và được dạy dỗ tại Việt Nam, Trung luôn nghĩ rằng xã hội tư bản chỉ có kỹ thuật là giỏi, còn người dân sống trong cảnh bị bóc lột thậm tệ bởi chủ nghĩa tư bản. Con người trong xã hội tư bản chỉ còn biết có tiền, không còn tình người, đạo đức băng hoại, truyền thống dân tộc suy đồi. Cộng đồng người Việt hải ngoại là những người mê tiền, mê vật chất đến nỗi bỏ nước ra đi, không ở lại xây dựng đất nước với đồng bào trong nước”.

Một sinh viên sống tại một thành phố lớn nhất nước là thành phố Saigon với các phương tiện thông tin đầy đủ, sinh ra lúc nhà nước Cộng Sản đã bắt đầu mở cửa, lớn lên lúc bang giao Việt Mỹ đã được thiết lập và mạng lưới thông tin điện tử đã được phát triển, vậy mà vẫn để bị che mắt và tuyên truyền và nhồi sọ đến nỗi chẳng biết gì đến thế giới bên ngoài cũng như những tệ đoan xã hội và tham nhũng đã và đang xảy ra trong nước nói chi đến những người dân quê ít học, chỉ quanh quẩn trong xóm làng?

Sự hiểu biết về những kiến thức tổng quát của những sinh viên tức những kẻ còn đang mài đũng quần nơi giảng đường Đại Học thì như vậy, còn những trí thức thì sao?

Ở Việt Nam bây giờ, có người nói rằng cứ bước ra khỏi ngõ, “không chạm mặt Tiến Sĩ thì cũng đụng đầu Thạc Sĩ”. Thực vậy, không biết Tiến Sĩ, Thạc Sĩ ở đâu ra mà lắm thế. Nếu tính chung cả nước thì ít nhất cũng vài chục ngàn Thạc Sĩ và Tiến Sĩ.

Nhưng những trí thức đúng nghĩa tức những người không những có bằng cấp cao hoặc có kiến thức rộng, biết góp công sức vào việc cải tiến xã hội, có hoài bão đóng góp và xây dựng một xã hội lành mạnh, một chế độ thực sự tự do, dân chủ và công bằng, bác ái thì thật hiếm. Trái lại, những loại trí thức chồn lười, trí thức đảng nô thì thật nhiều. Loại trí thức này chỉ biết cúi đầu, cong lưng phục vụ cho giới lãnh đạo Cộng Sản, làm ngơ trước tệ nạn của xã hội, của đất nước. Bọn trí thức này không những chẳng giúp ích gì được cho việc thăng tiến xã hội, tạo dựng một thể chế tự do, dân chủ, mà còn cản trở bước tiến của dân tộc và nhân loại.

Trong một buổi phỏng vấn của đài BBC ngày 29 tháng 3 năm 2006, một họa sĩ trong nước, họa sĩ Nguyễn Minh Thành đã trả lời: “Như tôi biết các bạn bè đồng nghiệp của tôi đa phần thì nghiêng về xu hướng hãy tập trung vào nghệ thuật, đừng có vướng vào những chuyện chính trị, chính trường này kia. Nhất là các thể hệ

gần đây, thể hệ trẻ càng về sau thì họ chia ra làm hai quan tâm chính. Một là đời sống tự nhiên bình thường, giải trí, vui chơi. Hoặc một quan tâm khác nữa là quan tâm về mặt vật chất và giàu về kinh tế”.

Tóm lại, Tóm lại, nền giáo dục hiện tại của Việt Nam đã đánh mất cái lý tưởng cao cả của giáo dục là phục vụ cho đồng bào, cho đất nước mà chỉ biết phục vụ cho đảng, cho một thiểu số lãnh đạo để mong được hưởng thụ và có cơ hội làm giàu. Để con người có thể vươn lên theo đà tiến hóa của xã hội theo chiều hướng tốt, nền giáo dục Việt Nam cần phải dẹp bỏ cái chủ nghĩa ngoại lai và phi dân tộc, đó là cái xã hội chủ nghĩa cũng như cái học thuyết không tưởng Mác Lê và cái tư tưởng láo lếu Hồ Chí Minh hay nói một cách khác, chế độ Cộng Sản Việt Nam cần phải được giải thể.

Chú thích:

(1) “Mười năm trồng cây, trăm năm trồng người” nguyên văn chữ Hán là “Thập niên chủng mộc, bách niên chủng nhân”. Có người cho là của Khổng Tử, có người cho là của Quản Trọng. Theo BS Đỗ Thị Nhuận, Quản Trọng (725-645 trước Công Nguyên) là một chính trị gia, nhà quân sự và nhà tư tưởng Trung Quốc thời Xuân Thu (-685). Trong sách Quản Tử có nói một câu sau này được Hồ Chí Minh dùng lại:

*"Nhất niên chi kế mạc như thụ cốc
Thập niên chi kế mạc như thụ mộc
Chung thân chi kế mạc như thụ nhân
Nhất thu nhứt hoạch giả, cốc dã
Nhất thu thập hoạch giả, mộc dã
Nhất thu bách hoạch giả, nhân dã".*

tạm dịch:

*"Kế một năm, chi bằng trồng lúa
Kế 10 năm, chi bằng trồng cây
Kế trọn đời, chi bằng trồng người.
Trồng một, gặt một, ấy là lúa
Trồng một, gặt mười, ấy là cây
Trồng một, gặt trăm, ấy là người"*

(2) Phao thi là những bài học được tóm tắt và in chữ rất nhỏ để thí sinh đem ra copy cho dễ và đỡ lộn liểu.

(3) Trích trong bài “Mong ông Bộ Trưởng Giáo Dục “điềm tĩnh” hơn” của An Tuấn Dũng.

(4) Trước 1975, Học Viện Quốc Gia Hành Chánh là trường đào tạo cán bộ Hành Chánh ngạch Đốc Sự, thuộc hàng lãnh đạo từ cấp Trưởng Ty trở lên, sau có thêm ban Cao Học Hành Chánh và Cao Học Ngoại Giao . Sau năm 1975, trường này bị đóng cửa. Nay trường này mới được mở cửa lại để đào tạo cán bộ hành chánh cao cấp. Người tốt nghiệp trường này được cấp phát văn bằng Tiến Sĩ. Vì là trường công, số học viên có hạn, nên phải thi tuyển chứ không như một số các đại học khác, chi cần ghi danh đóng học phí đầy đủ là có bằng có thể có bằng.